

ČASOPIS PRIEVIDZSKEJ FARNOSTI
BARTOLOMEJ

ROČNÍK XXVII.

ČÍSLO 3

MAREC 2019

Meno

Pomazanie chorých - Plesová sezóna - Zápis do školy - Dve percentá
Meno má moc - Rodiny bez mena - Znamenie križa - Nezapredal meno

Národný týždeň manželstva, 14. februára 2019, Kostol Najsvätejšej Trojice v Prievidzi

Nedostali sme len dar mena, ale niečo oveľa viac

Každý jeden z nás má nejaké meno. Meno, ktoré sa mu páči - alebo možno sa mu aj nepáči. No dostali sme ho od svojich rodičov pri krste a nesie sa s nami celý náš život.

Mená, ktoré dostávame, majú aj hlbší a duchovný význam. Určujú nám našich nebeských patrónov, ktorí nás majú „na starosti“. Samozrejme, sú to aj naši anjeli strážni, ktorých každý z nás má, ale osobitným ochrancom je náš nebeský patrón.

Jeden svätec raz povedal, že keď budeme zomierať, budú vedľa nás anjel strážny, krstný patrón, birmovný patrón a svätci, ktorých sme si obzvlášť uctievali. Neviem, čo je na tom pravdy, ale je to pekná predstava. Preto aj v histórii často dávali deťom mená svätých, ktorí ich mali ochraňovať, ku ktorým mali zvlášť vzhliadať.

V tomto čísle Bartolomeja sa venujeme téme mena. Môže to byť široká téma, no nezabudnime aj na tých našich patrónov, ktorí nás ochraňujú. Poďakujme sa im za dobre vykonanú prácu, ktorú spravili.

Každé meno má aj význam. Často rozmýšľam, či ľudia poznajú význam svojho mena a svojho patróna. Napríklad moje meno Dominik pochádza z latinčiny a znamená „pánov, patriaci pánovi“.

Všetkým vám prajem, aby ste si obľúbili čo najviac svätých, ktorí vás budú chrániť, no hlavne, aby ste spoznali svojho krstného aj birmovného patróna.

Dominik Kučera, kaplán

27. Svetový deň chorých v Prievidzi

Po vlaňajšej výnimke sa tohto roku slávenie Svetového dňa chorých vrátilo na sv. omšu o 16:30. V pondelok 11. februára, kedy je aj liturgická spomienka na Pannu Máriu Lurdskú, sme pri tejto bohoslužbe vysluhovali sviatosť pomazania chorých väčšine prítomných.

Ako tradične sa sv. omše zúčastnilo veľké množstvo starších a chorých veriacich. Do farského kostola zavítali aj pravidelní návštevníci piaristického chrámu či ľudia z okolitých farností. Z nich prišli pomáhať aj dvaja kňazi, dp. Marek Sabol a p. Matej Trizuliak MS.

Svätý Otec vo svojom posolstve k tomu dňu vychádzal z evanjeliového citátu: „Zadarmo ste dostali, zadarmo dávajte.“ (Mt 10,8) Túto výzvu, Ježišom adresovanú učeníkom v zmysle náuky, ktorú od neho prijali, pápež použil najmä smerom k dobrovoľníkom, ktorí sa o chorých starajú. Ocenil ich prácu a povzbudil ich, že odmena, ktorú nečakajú na tejto zemi, bude veľká v nebi. Dávať dar človeku vedľa mňa podľa neho znamená viac ako dať niečo, nejakú vec. Ide o darovanie seba samého.

V našom chráme sme si uvedomili, že darom nemusia byť len tí, čo sa o chorých starajú, lež aj samotní chorí. Môžu sa stať darom pre svoju rodinu, zdravotnícky personál či všetkých ľudí, ktorí s nimi prichádzajú do kontaktu.

Text: Vladimír Slovák

Foto: Alojz Vlčko

U piaristov zdôraznili krásu manželstva

Národný týždeň manželstva si veriace manželské páry v Prievidzi pripomenuli už tradičným spôsobom. Počas večernej svätej omše v kostole u piaristov si 14. februára obnovili svoj manželský súhlas. Vzájomne sa povzbudili i na následnom agapé.

„Muž je na tom zle, chýba mu rebro,“ prihovoral sa prítomným páter Marek Kotras SchP, celebrant svätej omše. „Pán Boh mu ho zobral, aby z neho stvoril ženu. Lenže žena, tá je na tom ešte horšie - tej, obrazne povedané, chýba všetko ostatné. Potrebuje ochranu. Ona vyplní prázdne miesto v živote muža a on ju za to chráni - potrebujú sa navzájom. A v tomto vzájomnom dopĺňaní sa spočíva krása manželstva.“

Páter Marek vyjadril radosť z množstva zúčastnených ľudí i z odhodlanosti prí-

tomných párov vytrvať vo svojom manželskom sľube. A to nie len vlastnými silami, ale i prijatím milosti z neba.

Po skončení svätej omše sa veriaci presunuli do priestorov chodby vedľa kostola, kde bolo pripravené bohaté agapé. Pri pekne prestretých stoloch s horiacimi sviečkami mohli všetci spoločne prežiť atmosféru vzájomnej radosti. Dámy boli navyše pri odchode obdarované červenými ružami.

Petra Humajová

Pozvanie od grófký Pálffyovej

V piatok 15. februára sa uskutočnil piaristický ples. Tento rok študenti dostali pozvanie na Bál grófký Pálffyovej. Zároveň odovzdala organizátorka plesu Majka Mondočková žezlo mladšej generácii.

Ples sa konal v Opatovciach nad Nitrou. Tradične to bol príjemne strávený čas so známymi i s novými tvármi. Program bohatý nielen na scény, ktoré parodovali známych spevákov, pobavil snád' každého. Vystúpila aj hudobná skupina Victory a zahrala známe a obľúbené hity. Prekvapením bola skupina chalanov, ktorí si sami zložili text a zarepovali ho publiku.

Počas plesu sa organizátorka Majka Mondočková poďakovala za vedúcu pozíciu v študentskej rade a odovzdala ju zatiaľ ešte neznámemu mladšiemu študentovi či študentke. „Tento rok som odovzdala predsedníctvo ďalej a uvedomila som si, že som veľmi vďačná hlavne za ľudí, s ktorými sme to celé organizovali - študentská rada, moji spolužiaci a moja rodina. Veľmi mi to bude chýbať, ale bola to skvelá skúsenosť do života a budem na ňu veľmi rada spomínať.“

Text: Mária Pytlová, foto: Tomáš Pavlovič

Karneval navštívili Pat a Mat

V nedeľu 17. januára prebehol Kultúrnom dome v Necpaloch farský maškarný ples. Témou bola staršia, no stále známa a obľúbená rozprávka Pat a Mat.

Pat a Mat sa v scénke snažili postaviť dom, lenže Mat si kýchol a stavba im padla. Nevedeli, čo si pochnú, no našťastie im prišli na pomoc robotníci - animátori, ku ktorým sa pridali deti.

Program vyplnili tanečné kolá a hry. Za každú splnenú úlohu získali deti časť citátu na kartónovej tehličke. Tehličky potom pripli na domček. Vznikol im citát o priateľstve: „Verný priateľ je ako mocná pevnosť, ku takejho nájde, nájde si poklad.“ Citát poukazoval nielen na dôležitosť vzájomnej pomoci. Snažil sa povzbudiť deti a tiež rodičov k vytváraniu úprimných vzťahov.

Text: Mária Pytlová, foto: Štefan Kollár

Farský ples navštívili aj Alexandrovci

V sobotu 23. februára prijalo niekoľko desiatok ľudí pozvanie na 19. ročník farského plesu farnosti Prievidza-mesto. Zabávali sa v priestoroch Koniarne v Hoteli Magura. Do tanca im už po devätnásty raz hrala hudobná skupina Necpalanka.

Ples krátkym príhovorom a slávnostným prípitkom otvoril diakon Juraj Kiss. „Želám vám, aby ste si ešte užili tieto predpôstne chvíle a dobre sa bavili až do rána!“ Po večeri sa už zábava rozbehla v plnom prúde. Piesne v ľudovom i modernom štýle vylákali na tanečný parket všetkých plesajúcich. Tanec bol na chvíľu prerušený kultúrnym programom. Vystúpili v ňom NecpAlexandrovci, čiže členovia Občianskeho združenia

FanNecpaly, ktorí svojím vystúpením imitovali slávny ruský spevácky vojenský súbor. Išlo im to výborne a roztleskali celé publikum.

Ples sa napokon skončil až v skorých ranných hodinách. Jeho účastníci sa už teraz tešia na príjemné spoločné chvíle strávené pri hudbe a tanci zas o rok!

Text: Petra Humajová, foto: Štefan Kollár

Skautský ples mal rodinnú atmosféru

Pätnásty ročník skautského plesu sa konal v sobotu 23. februára 2019 v necpalskom Kultúrnom dome. Na ples skauti a skautky pozvali aj svojich rodičov, príbuzných a priateľov. Pripravili pre nich krátku prezentáciu svojej činnosti aj zábavný program.

Ples bol živý, plný energie a radostnej rodinnej atmosféry. Starší skauti naň aj tentoraz prišli s malými deťmi, ktoré sa už aj mesiac dopredu tešili na zábavu a tanec. Stoličkový tanec, belgický tanec a premietanie fotografií z činnosti, ale aj scény, súťaže a tombola sú zmesou programu, ktorý jednoducho nemôže sklamať.

Na skautskom plese sa aj tento rok stretli viaceré generácie, doslova celé rodiny skautov a skautiek, ktoré spoločne strávili príjemné chvíle. Ples tiež posilnil priateľstvá a tímového ducha u tých, ktorí ho pre ostatných pripravili a zorganizovali.

Ďakujeme všetkým, ktorý priložili ruku k dielu a pomohli vytvoriť toto úžasné spoločenstvo.

Text: Alojz Vlčko, vodca zboru
Foto: Martina Suváková

Maškarný ples bol aj u piaristov

V nedeľu 24. februára sa jedáleň Piaristickej spojenej školy F. Hanáka v Prievidzi naplnila malými i väčšími deťmi v maskách, ktoré sa rozhodli zabaviť na karnevale. Spolu so svojim tímom ho pre ne pripravil páter Ján Hríb SchP.

„Všetci jedli a nasýtili sa.“ (Mt 15,37) Už motto maškarného plesu deťom prezrádza, kto sa o ne počas karnevalu bude starať. Kuchár - páter Ján - im v spolupráci so svojimi kuchárkami pripravil množstvo zábavných úloh. Nezabudol však ani ich pozornosť upriamiť na Boha - darcu všetkých našich darov. I daru sa zabávať.

Deti strávili príjemné popoludnie v kruhu svojich kamarátov a nasýtili sa hádam nielen dobrou atmosférou, ale i zakúsením toho, že Boh ich má všetky veľmi rád.

Text: Petra Humajová, foto: Štefan Kollár

Zápis - Zápis - Zápis - Zápis - Zápis - Zápis - Zápis

Zápis detí do prvého ročníka Piaristickej základnej školy F. Hanáka v Prievidzi sa uskutoční v priestoroch školy:

9. apríla 2019 od 14:00 do 17:00
10. apríla 2019 od 14:00 do 17:00

Komu poukázať dve percentá

Rozhodnutie poukázať podiel z dane vás nebude nič stáť. Môže však pomáhať v mnohých oblastiach. Vybrali sme niekoľko organizácií, ktorým môžete takto pomôcť.

IČO: 42191939 • Právna forma: Občianske združenie • Názov: 4 K
• Sídlo: Piešť I 175, 962 12 Detva

4 K

Najdôležitejším produktom občianskeho združenia katolíckych kňazov 4 K je projekt Večera u Slováka. Nahrávanie relácie sa začalo za pomoci ľudí a techniky spoločenstva Espé, prvý polrok 2017 v spolupráci s TV NOE v ich priestoroch. Od leta 2017 sa už nakrúca v spolupráci so Štúdiom Pajta v priestoroch chalupy „u Slováka“ v Detve.

IČO: 4573530 • Právna forma: Nezisková organizácia • Názov: Charita - dom sv. Vincenta, n. o. • Sídlo: Košovská cesta 19, 97101 Prievidza

Charita - dom sv. Vincenta

Nezisková organizácia Charita - dom sv. Vincenta, ktorú založila farnosť Prievidza-mesto, poskytuje sociálne služby ľuďom v núdzi. Jej hlavnou činnosťou je každodenné poskytovanie stravy ľuďom bez domova. Prevádzkuje aj nocľahareň v zimnom období, výdajňu šatstva a obuvi a poskytuje možnosti hygienickej očisty.

IČO: 42146003 • Právna forma: Nezisková organizácia • Názov: Sv. Lujza n.o.
• Sídlo: Ul. M. R. Štefánika 29, 97251 Handlová

Mobilný hospic sv. Lujzy

Nezisková organizácia Sv. Lujza poskytuje ambulanciu všeobecného lekára, mobilný hospic, a ponúka aj služby požičovne zdravotných pomôcok. Na hornej Nitre sa stará o ťažko chorých, zomierajúcich a ich rodiny. Mobilný hospic je určený pacientom s chronickou nevyliciteľnou, pokročilou a progredujúcou chorobou s časovo obmedzeným prežívaním, ktorí túžia stráviť záver svojho života vo svojom domácom prostredí.

IČO: 36121231 • Právna forma: Občianske združenie • Názov: Slovenský skauting, 14. zbor Prievidza • Sídlo: A. Žarnova 860/5, 97101 Prievidza

Prievidzskí skauti

Pre deti a mládež prievidzskí skauti organizujú celoročnú voľnočasovú činnosť v klubovni, pravidelné aktivity v prírode a najmä letný skautský tábor. Základom systému skautskej výchovy a seba výchovy je sľub riadiť sa skautským zákonom a vykonať každý deň aspoň jeden dobrý skutok.

Podrobné inštrukcie a formuláre k poukázaniu dvoch percent z dane nájdete na stránke www.rozhodni.sk. Upozorňujeme najmä na potrebu použitia správnych tlačív a tiež na nutnosť vypísať vo formulári IČO zľava doprava.

- av -

IČO: 36128805 • Občianske združenie • Názov: Združenie rodičov pri Piaristickej spojenej škole F. Hanáka v Prievidzi • Sídlo: A. Hlinku 44, 97101 Prievidza

Podpora piaristickej školy

Združenie rodičov pri Piaristickej spojenej škole Františka Hanáka v Prievidzi podporuje výchovu v cirkevnej škole. Poukázaním dvoch percent na tento účel pomôžete pripraviť pre deti a mládež krajšie podujatia a príjemnejšie prostredie, v ktorom sa budú vzdelávať.

IČO: 17316537 • Občianske združenie • Názov: Spoločnosť priateľov detí z detských domovov Úsmev ako dar • Sídlo: Ševčenkova 21, 851 01 Bratislava

Úsmev ako dar

Vaše dve percentá môžu pomôcť rodinám v kríze postaviť sa na vlastné nohy, aby ich deti nemuseli putovať do detských domovov. Organizácia školí nových náhradných rodičov, ktorí opusteným deťom poskytujú láskyplné zázemie. Deťom v Detských domovoch pomáha pri budovaní zdravých vzťahov a získavaní zručností v osamostatňovaní sa po odchode z nich.

Aby sa financie dostali na prácu do prievidzskej pobočky Úsmev ako dar, je nutné priniesť tlačivo vyhlásenia do sídla pobočky (Lúčna 4), my ho radi za Vás odnesieme na daňový úrad. Prípadne stačí poslať SMS s menom, priezviskom a sumou, ktorú poskytujete, na tel. č.: 0903 607 883.

IČO: 00641162 • Právna forma: Občianske združenie • Názov: Združenie kresťanských spoločenstiev mládeže • Sídlo: Brezová 18/5, 052 01 Spišská Nová Ves

Bartolomejčatá

Poukázaním dvoch percent môžete podporiť aj činnosť Bartolomejčiat - spev na svätých omšiach, sústredenia, detské letné tábory, maškarný ples, farský deň, ale aj aktivity pre miništrantov. Spevokol Bartolomejčatá je spoločenstvom v Združení kresťanských spoločenstiev mládeže, cez ktoré môžete poskytnúť svoje dve percentá.

Aby sa financie dostali Bartolomejčatám, pred odovzdaním na daňový úrad je potrebné naskenovať alebo odfoťiť vyhlásenie a doručiť ho do sakristie alebo na mail peslamka@azet.sk. Musia byť viditeľné tieto údaje: identifikácia ZKSM, suma darovaných 2 % a dátum, podpis darcu - ostatné údaje môžu byť kvôli ochrane osobných údajov vyčiernené. V prípade nejasností môžete kontaktovať MVDr. Petra Slamku - 0948 577 222.

Spoznať Boha inak

Vyrastala v sídliskovej bytovke, vďaka tomu aj na ihrisku medzi dvoma panelákmi a pri pingpongovom stole. Do školy chodila občas s gitarou na chrbte. Obyčajné dievča z mesta s neobyčajným talentom na všetko. Škola, šport, hudba, verbálny prejav, organizačné schopnosti... Jednoducho človek s veľkým množstvom darov, ktorý svoje talenty poctivo zveľaduje a rozmnožuje. Najmä medzi mladými a hľadajúcimi kresťanmi na celom Slovensku. Tí jej meno už dobre poznajú. Dnes na slovíčko s Táňou Teslíkovou, členkou skupiny Heartbeat.

▪ Táňa, ako si spomínaš na svoje detstvo v Prievidzi a kto ťa v tomto období najviac ovplyvnil? Mala si ako dieťa nejaký športový alebo spevácky vzor?

Moje detstvo bolo veľmi rôznorodé a asi môžem povedať, že aj živé. Bola som aktívne dieťa, taký trochu chlapčenský typ, takže by ste ma väčšinou našli vonku pri nejakom športe alebo inej podobnej aktivite. Kto ma ovplyvnil najviac - asi odpoviem celkom očakávane, no bola to určite rodina, priatelia a škola, neskôr spoločenstvo.

O hudobných vzoroch by som radšej nehovorila, myslím si, že moje hudobné inšpirácie stoja za zverejnenie len za posledných pár rokov. Tie predošlé sú skôr na pobavenie (teenagerský pop a punk rozumej Blue, GreenDay a podobné skvosty, na ktoré však s láskou spomínam). Dnes si rada vypočujem zo slovenskej tvorby pre predstavu napríklad Janu Kirschner, najmä jej alternatívne počiny, a inak siacham po rôznych žánroch, skôr si vyberám fragmenty, ktoré ma zaujmú pred komplexným portfóliom jedného žánru, takže u mňa v playliste nájdete všeličo.

Svoje vzory som veľakrát našla a aj nachádzam vo svojom blízkom okolí, ak hovoríme o tých športových alebo o hudobných. Spoluhráčky na volejbale, spolužiaci zo školy, s ktorými sme sa pravidelne stretávali pri možných aj nemožných športoch, ako bol napríklad letný biatlon. Tiež priatelia, ktorých mám teraz blízko seba - určite ktokoľvek z Heartbeat alebo PiarMusic. Milujem maličkosti, z ktorých sa svet skladá, a rovnako to funguje aj pri ľuďoch. V každom nájdete časť, ktorú považujete za inšpiratívnu. Spevácke vzory sú určite Gabi Grešnerová a Džejn Palajová. Mali so mnou vždy trpezlivosť pri mojich pokusoch a ja som sa popri nich mohla veľa naučiť.

▪ Kto ti pomohol objaviť množstvo svojich talentov a kto ti ich pomohol rozvinúť?

Nech som mala akúkoľvek túžbu alebo o niečo prejavila záujem, či už to prerástlo do objavenia talentu alebo nie, vždy ma podporili v prvom rade moji rodičia. Mám pocit, že do mňa investovali viac, ako sa im skutočne v danej veci vrátilo. Rodičia ma učili princípu, že sa

netreba vzdávať, keď niečo najprv nevychádza. Niekedy ma naozaj prekvapilo, že v mojich výmysloch hrali so mnou. Vodili ma na všetky možné krúžky, vždy mi zabezpečili potrebné, aj keď vedeli, že možno práve nevsádzajú na správneho koňa. Dnes si z týchto experimentov beriem najmä poznatok, že každý pokus ma priviedol k niečomu, čo si nosím so sebou dodnes, možno nie v tej čistej forme, ale väčšinou ako princíp. Svojím otvoreným prístupom ma rodičia učili najmä nebať sa skúšať rôzne veci a aj to, že je v poriadku byť iný a mať svoje záľuby, ktoré môžu byť aj konvenčné aj nekonvenčné. V každej mojej hlúposti videli krásu a potenciál. To ma vždy fascinovalo, že aj keď som to nečakala, sami mi otvárali ďalšie a ďalšie dvere. Doteraz si pamätám, ako sme spolu s ocinom vyberali moju prvú gitaru alebo sa učili volejbalový servis na dvore.

Okrem rodičov zohrala veľkú úlohu aj piaristická škola, ktorá bola mojím chlebom každodenným celých 13 rokov. Školu som veľmi dobre poznala, a tak sme si vytvorili istý vzťah symbiózy a z týchto vzťahov sme navzájom mnoho čerpali. Doteraz vidím obrovskú silu ani nie tak v odbornosti, ktorá škole určite nechýbala, no najmä v tom, ako sme spolu fungovali. V škole som stretla ľudí, ktorí ovplyvnili môj život asi najradikálnejšie, lebo som cez nich spoznala Boha novou optikou.

▪ **Čo znamená spoznať Boha novou optikou?**

Optikou Otca, s ktorým môžem fungovať ako s reálnou osobou, mať s ním vzťah, nechať sa ním inšpirovať. To zmenilo naozaj mnohé aj na poli talentov. Spoločenstvo Piar mi dalo v tomto zázemie. Práve tu som si vyskúšala svoje sily a prestala o sebe zmýšľať v striktných organizovaných hraniciach pragmatickosti. Sú v ňom ľudia, ktorí ma nielen inšpirujú, no hlavne so mnou zdieľajú svoje talenty, čo si veľmi vážim. Vďaka tomu, že prezento-

vali krásu umením, som v sebe objavila umeleckú polohu svojej osobnosti, ktorá pre mňa predtým veľmi dlhý čas takmer vôbec neexistovala. Kapela Heartbeat sa odvážila ako prvá vyjsť s mojou tvorbou von, priatelia v nej sa za mňa postavili a spolu sme hľadali, ako sa dajú veci vyjadriť novými slovami, novou formou. Dnes píšem básne, túto záľubu mi pomáhajú rozvíjať opäť priatelia, ktorí so mnou zdieľajú nadšenie pre umenie samotné.

▪ **Teda kým si nespoznala Boha i seba samú novou optikou a kým si nezačala tvoriť nové veci novými spôsobmi, dovtedy si o sebe zmýšľala ako? A ako zmýšľaš teraz?**

Zmýšľala som o sebe ako o človeku pragmatickom, milujúcom minimalizmus a logiku, čo sa ani nezmenilo - doteraz taká som, no zároveň som objavila stránku, ktorú - úprimne - neviem ako mám opísať. Mám ju veľmi rada, lebo je svojská a trochu zvláštna. Ukázala mi nový zmysel vecí, maličkostí okolo mňa, ktoré sú zrazu rovnako krásne a vznešené ako tie, ktoré považujeme za veľkoleposti. Veľmi dobre to pomenoval G. K. Chesterton vo svojej knihe Ohromné maličkosti, kde napísal, že svet nikdy nezomrie na nedostatok divov, no môže zomrieť na nedostatok údivu.

▪ **Na Slovensku si známa ako gospelová hudobníčka vďaka skupine Heartbeat. Ako vznikla vaša dievčenská kapela?**

Kapela vznikla pri potrebe hrať na piatkových modlitbách chvál. Kapela Godknows mala stále viac výjazdov, nedalo sa byť na dvoch miestach naraz. Slovo dalo slovo a postupom času sa vyformoval Heartbeat. Rok 2012 pokladáme za oficiálne prvý, no Zuzka, Janka a Gabi spolu s Peťom hrávali chvály už predtým. Takto vznikol Heartbeat, ktorý sa časom formoval do dnešnej podoby.

▪ **Mohla by si čitateľom nášho časopisu stručne opísať, čo sú chvály, a ako si sa**

k tomuto hudobnému žánru dostala? Čo ťa na ňom oslovilo, príp. fascinovalo?

Chvály sú pre mňa jedna z najfascinujúcejších modlitieb práve kvôli paradoxu, ktorý v tom ja osobne vidím. Nepridávajú na sláve, veľkosti alebo moci Boha. Je, ktorý je. Stále je rovnako veľký, rovnako mocný, rovnako slávny. No v konečnom dôsledku som to ja, ktorá som mu vďaka tomu bližšie a tým môže byť on v mojom živote viac konkrétne prítomný. Nie preto, že by som hovorila „prosím“ a orientovala modlitbu na seba, no práve tým, že hovorím „ďakujem“ za to, aký je, čo stvoril. Zdá sa mi to ako najmenej na mňa zameraná modlitba, ktorá mi ale v konečnom dôsledku pomáha.

Zároveň v nej vidím veľký priestor pre kreativitu, ktorá vo mne evokuje pohyb Ducha Svätého. Ten je pre mňa tá pohybujúca sa inšpirácia. Mám chuť ho stále nasledovať na nové miesta a vytvárať mu priestor, aby sa mohol slobodne pri modlitbe hýbať a tvoriť. Preto sú pre mňa chvály aj symbolom slobody, čo je mnohokrát vidieť na človeku aj navonok. Chvály však nie sú len modlitbou mladých za zvuku kapely. Je to životný štýl, pre ktorý sa človek rozhoduje. Pre mňa ide vlastne o deklaráciu toho, čomu verím, že Boh je dobrý v každej situácii, bez ohľadu na okolnosti. Vždy chcem mať k nemu zdvihnuté ruky a chváliť ho za to, aký viem, že je, nech sa deje čokoľvek. Keď sa Ježiš modlil v Getsemanskej

záhrade, hovoril slová: „Otče, ak chceš, vezmi odo mňa tento kalich! No nie moja, ale tvoja vôľa nech sa stane!“ Toto je pre mňa vyjadrenie chvály - nech sú okolnosti akokoľvek dobré alebo zlé, ja tu budem vždy so zdvihnutými rukami veriť v to, že „si kto si, že si dobrý Boh a chceš pre mňa to najlepšie“.

▪ **Ktorý z vašich koncertov považujete za najvydarenejší a prečo?**

Ťažko povedať. Určite bolo zaujímavé hranie na festivale Pohoda, keďže sme sa postavili pred charakterovo iné publikum a napriek tomu sme sa s nimi modlili tak isto ako kdekôľvek inde. No páčili sa mi najmä hrania, kde sme spolu museli vystupovať, hrať počas sťažených podmienok alebo improvizovať a tiež tie, kde sme skúšali nové veci. Priestor objavovať je vždy na piatkových chválach v Prievidzi, no napríklad si pamätám na jedno hranie v Brne, kde hral Lukáš na krídle. Tie chvály boli pre mňa veľmi autentické a to mám rada. Tak ako som povedala, keď sa môže Duch Svätý hýbať. Vznikli tam nápevy priamo počas hrania.

▪ **Táňa, ako rozumieš ty osobne prikázaniu ctíť Božie meno? Mala si niekedy problém s úctou voči Božiemu menu?**

Nikdy som nepremýšľala nad tým, že by som vedome nechcela priznať úctu Bohu. V tomto sa mi vždy zdal byť veľký a mocný, že mi v tom bázeň bránila aj z toho pragmatického hľadiska. No myslím si, že mi veľakrát Božie meno takpovediac zľu-

dovelo v bežnom jazyku. Je zaujímavé, akým indikátorom tento stav pre mňa je. Keď sa pristihnem pri tom, že používam Božie meno v bežnej reči bez vedomej úcty, viem, že sa treba zastaviť, spomaliť a pripomenúť si zase pravdu. Keby som naozaj vedela a plne si v danej chvíli uvedomovala, čo meno ako také predstavuje, povedala by som to inak. No myslím si, že takto to funguje aj s akýmkoľvek iným pomenovaním. Je to opäť princíp. Myslím si, že inak reagujú napríklad na slovo dážď v sychravom Anglicku ako v teplých krajinách, kde nepršalo mesiace. Teda úcta k menu Boha je akoby indikátorom úrovne vzťahu k nemu. Keď vyslovenie Božieho mena s človekom nič nespráva, tak ho nepozná. Ak sa v takejto situácii pristihnem, vraciam sa naspäť do Jeho väčšej blízkosti. Meno Boha je JA SOM, to je vždy prvé, čo mi napadne. Vyjadruje to úplne všetko.

▪ **Zaujala ma tvoja báseň na albume Jeden, ktorý pred Vianocami vydalo zoskupenie PiarMusic. V básni vyslovuješ myšlienku, že „meno Boha je JEDEN“. Myšlienka skrýva v sebe hlboké poslanstvo. Ako možno žiť konkrétne toto meno Boha, ako si ho nazvala ty?**

Slovo Jeden má v básni viacero významov. Okrem mena Boha hovorí o tom, ako sa jednotlivci spojili, aby vytvorili jeden celok. Zároveň ide aj o meno Boha, ktorý je len jeden. Potom odpoveď na otázku ako ho žiť je veľmi jednoduchá - radikál-

nostou. Boh je Jeden a nič iné ho nemá v mojom živote nahrádzať. Aj keď to veľakrát znamená byť pre druhých bláznom.

▪ **Istý čas si spievala a hrala aj vo farskom kostole počas pravidelných sobotných modlitieb za uzdravenie. Ako vnímaš našu prievádzskú farnosť?**

Mám veľmi rada Prievidzu. Vidím v nej veľký potenciál. Keď v kostole nehrá organ, spievajú len ľudia. Vtedy je ich počut' ako jednotlivcov a zároveň ako jeden hlas a ja si predstavujem tú začínajúcu prvú cirkev, ktorá postavila základy pre dnešnú. Myslím tiež na to, aký vznešený je ten okamih. Slovné spojenie „prievidzská farnosť“ je pre mňa spojením týchto vnemov. Ľudia, ktorí sú spolu v jednej chvíli na jednom mieste pre jeden vznešený úmysel, v meste, ktoré milujem.

▪ **Taňa, vedela by si na záver nášho rozhovoru poradiť čitateľom časopisu Bartolomej, ako možno pravdivo a verne uctievať Božie meno a zjaviť ľuďom svojím životom slávu Otca?**

Človek malý, človek drahý, Pravdu musíš po hlase, v nečase aj čase, v tichu aj hluku poznať a počúvať. Byť prieszračný pred Bohom a pred svetom.

Ďakujem za rozhovor!

Elena Blašková

Foto: archív T. Teslíkovej

Meno má moc nás premeniť

Mená sú dôležité. Poznať mená vecí znamená mať nad nimi istú moc. My, ľudia, si dávame rôzne mená - podľa mnohých krásnych vecí či vznešených postáv. Mat' meno pre nás znamená byť odlišný od ostatných.

Na svoje meno sme istým tajuplným spôsobom citliví. A keď ho vyslovíme, na jazyku nám ostane zvláštna príchuť. Je to možno ozvena toho, kým v hĺbke srdca naozaj sme. Ozvena nášho skutočného mena, ktorým nás vie zavolať iba Jeden.

Mená vo všeobecnosti

Meno a priezvisko. Všetci ich máme. Je to niečo osobné - iba naše. Každý ľahko zistí, o koho ide a z akej rodiny pochádza. Podobne tak máme mená aj pre každú vec na zemi. Každé slovo je svojím spôsobom meno, názov, pomenovanie. Sú to zvuky, ktorými označujeme všetko, čo poznáme.

Pre človeka je to celkom prirodzené, veď keby sme nedávali veciam mená, neplnili by sme účel, ktorý ľudstvo od Boha dostalo. Adam bol poverený dať meno každému živému tvorovi na zemi. Pomenovať veci bolo prvým skutkom nadvlády človeka nad svetom.

Účel všetkých vecí

Keď sa pozrie na strom dvadsať ľudí rôznej národnosti, každý by tvrdil, že sa volá inak. Drzewo, fa, árbol, 树, дерево. To všetko sú rôzne slová označujúce strom. Ale to nie je strom. Sú to len zvuky, ktorými ho nazveme. Podstatu stromu pochopíme, až keď sa zahľadíme na jeho listy a konáre, keď sa dotýkame jeho kôry a ochutnáваме jeho plody.

Pravý význam stromu nepochopíme len z jeho pomenovania. Musíme s ním mať skúsenosť, sadiť ho, polievať, hrať sa na ňom, oddychovať v jeho tieni, obdivovať jeho pevnosť a pokoru a nakoniec kúriť jeho drevom. Až keď pochopíme účel toho stromu, budeme poznať jeho pravé meno skryté v jeho podstate.

Skutočné meno

Už sa vám niekedy stalo, že by sa ktosi zahľadel do vašich očí a začal vám hovoriť veci, ktoré akoby čítal priamo z vášho srdca? Slová toho človeka boli také výstižné, tak úžasne nimi pomenoval to, ako sa cítite, tak dokonale pochopil, kým skutočne ste, až sa vám z toho podlomili kolená... Ak niekoho takého poznáte, blahoželám. Stretli ste človeka, ktorý nahliadol na vaše skutočné meno. Nazrel na podstatu. Takému človeku by ste isto omnoho ľahšie zverili svoje tajomstvá - dôverovali by ste mu, pretože by ste mali pocit, že vás dôverne pozná.

Ľudia, čo nás vidia takých, akí sme, majú nad nami istú moc, lebo poznajú naše silné stránky, ale aj naše najväčšie slabiny. Vedia trefne pomôcť, ale aj poriadne zraniť. Možno preto máme najviac zranení práve od rodičov a manželských partnerov, lebo to sú osoby, ktoré nás poznajú veľmi hlboko a nahliadajú na naše pravé mená.

Prezradiť niekomu svoje pravé meno je preto poriadne nebezpečné. Prezradiť meno a priezvisko je väčšinou neškodné. Odhaliť však cudziemu človeku svoje najhlbšie túžby či bolesti môže byť poriadny hazard. To, kým naozaj sme, je naše skutočné meno.

Božie meno - kto vlastne je Boh

Ako je to s Božím menom? Má Boh nejaké? Druhé prikázanie nám jasne prízvukuje narábať s Božím menom úctivo a opatrne. Ale poznáme ho?

Priama odpoveď nám bude asi navždy unikáť. No keď sa pýtame na Boha, možno že nám trochu pomôže, že ho najlepšie spoznáme podľa jeho vlastností. On nie len že je milosrdný, ale je milosrdenstvo samo. Nielen že je spravodlivý, ale je

spravodlivosť sama. Je dobro, krása, láska a pravda. On sa stotožňuje so svojimi vlastnosťami. Preto vysloviť jeho meno je nemožné. Jeho pravé meno bude naveky nemožné pre akúkoľvek stvorenú bytosť. Jeho meno je On sám.

Menom druhej božskej osoby bol tvorený svet. A tak každý, kto sa o vyslovenie Božieho mena pokúša neúctivo, koná prinajmenšom ľahkovážne, ak nie opovážlivo. On je navždy náš Pán, ako sa nám predstavil v ohnivom kríku. Môžeme naňho nazerať ako Mojžiš, ale nikdy ho neuchopíme - tak, ako nikdy neuchopíme oheň.

Aké je moje pravé meno

Na Islande nemajú priezviská. Namiesto nich majú tzv. patronymum, ktoré sa skladá z otcovho krstného mena, ku ktorému sa pripojí slovo „son“ alebo „dóttir“ podľa pohlavia. Ak sa napríklad dcéra volá Björk a jej otec je Olaf, volala by sa BjörkOlafdóttir.

Pochopiť meno stromu je pomerne jednoduché. Jeho účel je jednoduchý. Aké je ale pravé meno človeka? Podľa čoho sa dá nájsť a ako ho vysloviť? Iba Jediný

pozná pravé mená všetkých ľudí, lebo iba Boh vidí priamo a jasne do srdca. Len on dokonale pozná naše vlastnosti, zranenia, túžby a sny.

Aj keď ale nikdy nebudeme schopní poznať skutočné meno druhého človeka ako Boh, môžeme ho občas trochu zahliadať. Mená našich najbližších môžeme časom spoznať takmer dôverne. A ak budeme pozorní a budeme hľadiť srdcom a očami lásky, môžeme zahliadnuť kúsočky skutočných mien v úprimných očiach, smiechu či plači aj u ostatných ľudí.

Kresťania sa v niečom na Islandanov podobajú. Voláme sa po svojom Otcovi. To meno sme zdedili pri krste a je dôležitejšie než samotné krstné meno. To meno sa nám vtlačilo do srdca ako pečatidlo do vosku. Navždy pozmenilo charakter našej duše. Od toho momentu sa spokojne môžeme podpisovať tým najvznešenejším menom na svete: „Boží syn“ a „Božia dcéra“. A toto meno má moc nás premeniť.

Text: Juraj Kiss, diakon

Foto: Silvia Kobelová

Podľa čoho ste vyberali meno svojmu dieťaťu?

- **Mária:** „Prvého syna Petra sme pomenovali podľa manžela, aby bol spokojný, druhého syna Jána podľa brata Jána, ktorý mi bol príkladom - a to meno sa mi páčilo.“
- **Anna:** „Mali sme radi s manželom rozprávku Veronika, v tom čase sme ešte nepremýšľali o svätej Veronike. Syna Tomáša vybral manžel, ja som chcela meno Dominik, podľa svätého Dominika Savia.“
- **Irena:** „Prvý syn Rudolf má meno podľa otca. Marieta je poďakovaním Panne Márii za to, že som ju donosila. Ľudovít bol pomenovaný podľa tradície manželových i mojich rodín. A Elizabeth je poďakovaním Bohu za dar dcéry (narodila sa v mojich 43 rokoch).“
- **Maroš:** „Dohodli sme sa na tom s manželkou. Chceli sme predovšetkým slovenské mená a ich patrónov: Michal, Žofia.“
- **Eva:** „Manželovi to bolo jedno. Mne sa páčilo meno Zdenko. Vtedy som ešte nemala inú motiváciu, tak sme ho pokrstili Zdenko. Druhý syn je Jaroslav - jednoducho to podľa mňa bolo tiež krásne meno.“
- **Alica:** „Chceli sme, aby to neboli mená po nás. Dali sme slovenské meno Ondrej. Ján má meno podľa otca z matkinej strany, Alžbeta, podľa starej mamy z otcovej strany. Pri Martinovi sme si mysleli, že to meno nikto nedáva, až potom nám povedali, že je to moderné. Hlavné je, že všetky naše deti majú svojich svätých patrónov.“
- **Anna:** „Radomír bolo v tom čase pre mňa najkrajšie meno, manžel sa o mená nezaujímal. Druhý syn Jaroslav má meno po mojom vzácnom krstnom otcovi, ktorý, aj keď prišiel v mladosti v práci o ruku, mal veľké a úžasné srdce, ktorým objal každého. Bol nám príkladom vo viere a láske k jeho deťom i nám všetkým. A tiež podľa brata Jaroslava. Mám rada všetkých súrodencov - i jeho.“
- **Andrea:** „Pán doktor Lányi mi v nemocnici povedal, že najkrajšie meno je Robert, že aj on má syna s takým menom. Tak máme Roberta.“
- **Milan:** „Chceli sme také meno, aké sme u nikoho nepoznali. Prvá bola Ľuboslava. Druhý Milan podľa mňa, Anna po manželke. Nemysleli sme vtedy ešte na svätých patrónov.“
- **Božena:** „Máme štyri deti. Zuzka je pomenovaná podľa jednej dobrej evanjeličky, Zlatica po mojej majsterke, dcéra Martinka mala byť Jožko... Syn Martin má meno podľa svätého Martina na bielom koni, bol to štedrý a dobrý svätec.“
- **Markéta:** „Boh nám splnil túžbu mať dvoch synov. Meno Maxim sme dali podľa hlavnej postavy filmu gladiátor. Druhý syn sa volá Filip. Mená sa všetkým páčili, tak sme ich tak pokrstili - síce neskôr, ale Boh ich miluje. Sú milovaní Bohom aj nami.“
- **Gabriela:** „S milovaným manželom Tobiasom sme sa dohodli na kresťanských menách Simon Michael, Tobias Benjamín a Sofia Elizabeth.“
- **Jolanka:** „Mená sme vyberali spolu s manželom a zhodli sme sa na Dana Mária a Alica Anna.“

Za odpovede ďakuje Anna Gálová

... s Paulínou „Fišou“ Grolmusovou

Neoddeliteľnou súčasťou mnohých skautov sú ich skautské prezývky. Jednu z nich nosí aj prievádzská skautka Paulína. Zžila sa s ňou natoľko, že bez nej ju snáď ani ľudia nepoznajú. Objasnila nám, na základe čoho skautské prezývky vznikajú a čo symbolizujú.

1

Ako zvyčajne vznikajú skautské prezývky?

Náhodne. Nikdy to nie je tak, že niekto príde a povie: „Takto ma volajte.“ Často sa vznikajú v táboroch, na rôznych akciách alebo družinovkách, v komických situáciách, prípadne keď sa vám niečo nepodarí. Príschnú vám, aj keď nechcete. Sú niečím, čo vás charakterizuje.

Skautskou prezývkou môže byť hocičo - väčšinou sú to zvieratá, jedlo, alebo len nejaká skratka. Ak máte súrodenca, môže vám prischnúť aj jeho prezývka s malou obmenou. Alebo ak máte nerozlučného kamaráta, môžete dostať spoločnú prezývku.

2

Aká je tvoja prezývka a ako vznikla?

V skautingu pôsobím už skoro 12 rokov. Moja prezývka vznikla počas prvého tábora, ktorého som sa zúčastnila. Volám sa síce Paulína, ale moja skautská prezývka je Fiškuska. Dostala som ju kvôli tomu, že ako malá som bola fiškus. Nezbedné dieťa. Prefíkaná, taký malý špekulant. Vymýšľala som samé šibalstvá a dobiedzala do starších. Jeden starší skaut ma začal volať Fiškuska a zostalo mi to. Len si to prešlo všetkými možnými premenami. Skrátili to na Fiši, Fišina, až nakoniec na Fiša. Touto prezývkou ma volajú už dlho, skoro 11 rokov.

Skautskú prezývku môže skaut prijať aj na táboráku (táborový oheň). Vyreže si ju do dreva alebo do kôry, príde k vodcovi a povie mu, že chce prezývku prijať. Podíde k ohňu a nahlas pred všetkými povie: „Prijímam svoju skautskú prezývku!“ A vhodí ten kúsok dreva do ohňa. Od tej chvíle by skaut skautom nemal byť oslovovaný inak ako jeho prezývkou.

Veľakrát prezývka nahrádza vlastné meno skauta. Potom sa ľudia čudujú, keď vás niekto osloví krstným menom - lebo ani nevedia, že sa tak vlastne voláte ☺.

Je výhodou mať prezývku, ak je vás viac s rovnakým menom. Nás bolo napr. päť Paulín a takto sme sa vedeli rozlíšiť.

3

Mal by podľa teba mať každý skaut prezývku?

Nie je to podmienkou. Ak ju skaut nemá, neznamená to, že nie je ničím výnimočný. Len sa skôr uchytilo jeho vlastné meno. Tá prezývka však môže prísť hocikedy. Hlavne vtedy, keď to nečakáme. Niekedy skauti na to veľmi tlačia, hovoria, že aj oni chcú mať svoju vlastnú prezývku, lebo je to super. Ona však nevznikne tým, že ju chcete. Je vaším zrkadlom - zrkadlom vašej osobnosti. Musí vás charakterizovať natoľko, až vás ňou ľudia začnú automaticky volať. Sami na seba si ju „ušiť“ neviete. Musí vám ju dať niekto iný. Musí byť akousi vašou druhou kožou, musí vás vystihovať.

Text: Zuzana Cagaňová, foto: Martina Suváková

Všedné, ale predsa nepoznané

Svätá omša sa skladá z dvoch hlavných častí: bohoslužba slova a bohoslužba obety. V predchádzajúcich častiach sme si rozobrali len úvod do svätej omše. V tomto čísle by sme sa pozreli na bohoslužbu slova, ktorá je v ponímaní svätej omše tiež veľmi dôležitá. Ak chceme prijať Krista skutočne do nášho srdca, musíme najprv prijať slovo, ktoré nám hovorí a upozorňuje nás na to všetko, čo Boh pre nás robí.

Čítania

Keď sa číta Božie slovo, musíme počúvať; otvoriť si srdce, lebo sám Boh k nám chce prehovoriť, a nie myslieť na iné veci či hovoriť o inom.

Boh hovorí a my ho počúvame, aby sme potom uviedli do praxe to, čo sme počuli. Opakujem, je veľmi dôležité počúvať. Niekedy azda celkom dobre nerozumíme, lebo zopár čítaní je aj trochu ťažších. No Boh k nám aj napriek tomu hovorí iným spôsobom: v tichu a v počúvaní Božieho slova.

Božie slovo v nás spôsobuje pomalý proces napredovania. Počúvame ho ušami, prechádza do srdca, nezostáva v ušiach, ale musí prísť do srdca, a zo srdca prechádza do rúk, čiže do dobrých skutkov. Toto je cesta, ktorú v nás koná Božie slovo: z uší do srdca a do rúk.

Počas čítaní, žalmu a homílie sa sedí, pretože je to postoj žiakov, ktorí prijímajú nové veci, ktorí sa učia. Tak isto ako apoštoli, ktorí sedeli, keď im Ježiš vysvetľoval veci, alebo Mária, ktorá sedela pri Ježišových nohách a s radosťou počúva slová svojho Majstra, a tak si vybrala lepší podiel. Sedenie nám prináša pokoj, spoločenstvo, ale aj odpočinok. Tak ako aj Ježiš sedí po pravici Otca, aj my sedíme a máme po pravici či ľavici svojich bratov a sestry, ktorí s nami putujú po tejto zemi a máme spoločný cieľ.

Počas evanjelia sa však stojí, čo je oslavné gesto alebo aj gesto úcty. Tak ako keď významná osoba prichádza a všetci sa postavíme, aj počas evanjelia stojíme, pretože to, čo sa bude čítať, nie je ľudské slovo, ale slovo Božie, ktoré k nám hovorí.

Úklon oltáru a tichá modlitba

Keď kňaz ide čítať evanjelium, modlí sa tichú modlitbu, a popri tom sa ukloní oltáru. Kňaz sa modlí: „*Všemohúci Bože, očisť mi srdce i pery, aby som dôstojne hlásal tvoje sväté evanjelium.*“

Všetko, čo robíme, by malo mať požehnanie - o to viac, keď robíme liturgické úkony. Ukláňa sa Kristovi (oltáru), ktorého prosí o požehnanie pri tom, čo bude nasledovať - ohlasovanie evanjelia a príhovor. Prosí Ducha Svätého, aby mu v tom pomáhal, nech to nie sú slová kňaza, ale nech to je niečo viac, nech je to „z ducha a nie z brucha“.

Origenes, jeden z veľkých teológov ranej Cirkvi, naliehal na kresťanov, aby verili v Kristovu prítomnosť v evanjeliu tak, ako veria v jeho prítomnosť v hostii. Evanjelium je vrcholom liturgie slova. Jeho podstatou je radostná skutočnosť, že Boh zostúpil na zem, aby sa nám daroval. Božie slovo v liturgii je teda posolstvom nádeje.

Evanjelium sa začína slovami „Pán s vami“, čím sa chce povedať, že Pán je tu, Kristus je to slovo, ktoré teraz budeme počuť. Pri slovách: „Čítanie zo svätého evanjelia podľa ...“ sa prežehnávame malými krížikmi na čelo, pery a hrud'. **Na čelo:** vtedy prosíme Pána aby nám otvoril myseľ, aby sme ho lepšie poznali, aby sme ho lepšie chápali. **Na ústach:** aby sme ho prijali do našich rečí, aby sme ho hlásali. **Na hrud':** aby sme ho milovali, keď ho už poznáme a hlásame, musíme si ho ešte zamilovať, celým svojím srdcom. Hlásať môžeme vtedy, keď to aj tak cítime vo svojom vnútri. Pri evanjeliu sa aj

všetci otáčajú k ambóne - k stolu Božieho slova. Tiež to má symbolizovať, že celé naše telo, celá naša pozornosť, je teraz nasmerovaná na počúvanie tohto dôležitého textu.

Po čítaní kňaz alebo diakon pobožkajú evanjelium a modlia sa modlitbu: „*Slová svätého evanjelia nech zmyjú naše previnenia.*“ Je to prejav úcty voči tomuto textu. Tieto slová nadväzujú na slová proroka Izaiáša: „*Anjel sa dotkol perí služobníka Pánovho horúcim uhlikom.*“ (Iz 6,6) Srdce a pery tých, ktorí ohlasujú Božie slovo, musia byť čisté. Pery, ktoré ohlasujú sväté slová, musia byť čisté, pretože posol Božieho slova ich musí prijať najprv do svojho života a slova a až potom ho odovzdávať tým, ktorí ho počúvajú.

Počas evanjelia bývajú niekedy použité aj sviece a kadidlo, čo je prejavom veľkej úcty a toho, že centrom má byť Kristus, vždy je centrom Kristus.

Čím je homília? „*Je pokračovaním v dia-*

lógu medzi Pánom a jeho ľuďom“ (Apoštolská exhortácia Evangelii gaudium, 137), ktorý hľadá naplnenie v živote. Opravdivým vysvetlením evanjelia je náš svätý život! Pánovo slovo končí svoju púť tým, že sa v nás stelesňuje, uplatňujúc sa v skutkoch, tak ako sa to udialo u Márie a svätých.

Je vhodné po homílii zanechať chvíľu posvätného ticha. Vo chvíľke ticha prijímame to, čo sme práve počuli, tak ako sa píše v Písme: „*...v tichosti prijmite zasiate slovo, ktoré má moc spasť vaše duše.*“ (Jak 1,21) V tom tichu dávame priestor pre zasiatie semienko, ktoré sme získali.

Text: Dominik Kučera

Foto: Mária Melicherčíková

Použitá literatúra: Caban, P.: Liturgika; Donghi, A.: Gesta a slova; Hahn, S. Baránkova večera; Štrbák, M.: Liturgia Eucharistie; Katechézy pápeža Františka

Veronika

4. februára 2019

Bereniké - to je vraj pôvodné znenie mena dnešných oslávenkýň, Veroník. Údajne pochádza zo staromacedónskeho dialektu gréčtiny a znamená „prinášajúca víťazstvo“. Iný pohľad nám hovorí o spojení dvoch slov, a tiež dvoch jazykov - gréčtiny a latinčiny. Ver - jar a Niké - víťazstvo. Išlo by teda o víťaznú jar. Aj preto sa za slovenskú podobu tohto mena považuje Jarmila.

Ponúka sa však i spojenie iných gréckych slov: vera icon, čiže pravdivý obraz. To má skôr uplatnenie v náboženskom živote. Veronika bola totiž podľa tradície žena, ktorá, vidiac Ježišovu bolesť na krížovej ceste, podáva mu svoju šatku, aby si do nej utrel pot a krv zo svojej tváre. Legenda hovorí, že jej ju vrátil nie špinavú, ale s obrazom svojej dorážanej tváre. Pravým obrazom.

Pravý obraz človeka totiž nie je len usmiata fotografia, alebo niečo, čo zahráme, keď príde návšteva. To nie sú len úspechy, ktoré sme dosiahli a radi prezentujeme. To je aj bolesť, zlyhania a sklamania. To sú plusy aj mínusy nášho života, naša minulosť, prítomnosť i budúcnosť. Nemusí byť najkrajší, ale práve on nám pomôže premýšľať o tom, ako ďalej. V tomto zmysle nám pravdivý pohľad na seba môže priniesť životné víťazstvo.

Vladimír Slovák **rtv:** Rádio Slovensko **rtv:** slovensko.rtvs.sk

Deň chorých

11. februára 2019

Dnes máme Svetový deň chorých. Tak som si položil otázku, koľko vlastne je tých svetových dní niečoho či niekoho? V januári dva - mieru a pomoci malomocným. Vo februári štyri - zasväteného života, rakoviny, manželstva a chorých. V marci Deň žien a vody. V apríli vtáctva, zdravia, Zeme a bezpečnosti a zdravia pri práci. Máj sa začína Sviatkom práce a končí Svetovým dňom bez tabaku. V júni sú to dni životného prostredia a darcov krvi. V júli je Svetový deň populácie a 1. augusta podpory dojčenia... Do konca roka som ich napočítal ešte 14.

Nedávno som si uvedomil rozdiely v oslave menín, teda dátumov pri jednotlivých menách v rôznych jazykoch. Veľa ich je už pri slovenskom a českom kalendári. O poľskom, maďarskom, rakúskom či iných ani nehovorím. Okrem „celocirkevných“ sviatkov a dní s veľkou tradíciou je spoločné medzinárodné prežívanie oslavy jedného mena nereálne.

Svetové dni majú teda význam. Upriamujú nás v tento deň na danú vec alebo na konkrétnu skupinu ľudí naprieč celou planétou, spájajú. Nenásilne, dobrovoľne a súčasne silne; myšlienkou, ktorú v sebe nesú. K tej dnešnej sa dá pridať podobne ako k oslave menín: spomienkou, pozdravom či návštevou.

Fra Angelico

18. februára 2019

Aj keď v obyčajných kalendároch dnes nájdeme len meno Jaromír, historické nás upozornia i na jedného z prvých renesančných maliarov, Jána z Fiesole, známeho ako Fra Angelico. Narodil sa okolo roku 1387 v Toskánsku. V septembri 1417 už ako maliar vstúpil medzi bratov dominikánov. Do roku 1436 žil v kláštore vo Fiesole, kde vytvoril mnoho fresiek a oltár. Potom sa presťahoval do nového kláštora vo Florencii. Vďaka sponzorskej rodine Medici tu vytvoril mnoho diel, z ktorých je najznámejší oltár, kde predstavil nový prvok: sväté rozhovory. Osoby tu nezobrazoval strnulo ako v gotike, ale prirodzene, živo. Dielo bolo inšpiráciou pre novú generáciu, už renesančných maliarov.

O deväť rokov bol povolaný do Ríma, kde maľoval pre pápeža Eugena IV. a Mikuláša V. Nadšenie z jeho diel bolo obrovské. Ponúkli mu miesto arcibiskupa vo Florencii. Odmietol, chcel byť hlavne umelcom, maliarom. Netúžil po peniazoch ani sláve. Bol pokorný mních, ktorý veril, že jeho diela sú inšpirované Bohom. Tak to vnímal i Ján Pavol II., ktorý ho v roku 1984 vyhlásil za blahoslaveného.

Jeho obrazy boli Božie nielen obsahom, nakoľko to boli biblické výjavy, ale aj formou, zobrazením reálneho života. Ved' práve prijatie reality nás najlepšie posúva k rozhodnutiu pre nový, lepší život.

Zamyslenie na dnešný deň **rtv:** vysiela každý pondelok 5:10 hod.

Vít'azný február

25. februára 2019

Dnes je to 71 rokov, ako Klement Gotwald ohlásil v Prahe víťazstvo pracujúceho ľudu. 40 rokov sme „Vít'azný február“ pravidelne oslavovali. Pamätám si na jednu besedu o tomto dni na základnej škole. Ujo milicionár nám rozprával, ako kdesi v tom čase protestovali proti uzurpovaniu moci komunistami nejakí reakcionári, prívrženci buržoázie: „Keď tam napochodovali ľudové milície a vytiahli sme pušky, mali ste vidieť, ako utekali...“ Bolo to podľa neho čosi úžasné, so zbraňou v ruke potláčať demokraciu.

Bol som asi siedmak, ale dodnes si pamätám ten zvláštny pocit. To je hrdinstvo, namieriť na niekoho pušku, použiť silu, ktorej nemôže vzdorovať? Žiaľ, namierené pušky na potvrdenie víťazstva nestačili. Nasledovali zinscenované medializované procesy proti nepriateľom ľudu, väznenie a popravy väčšinou nevinných ľudí. A presadzovanie bolševických pohľadov do všetkých oblastí života. Ekonomikou počnúc a vedeckým svetonázorom končiac. Pričom tomu všetkému bolo treba nadšene tleskať a mávať, lebo inak ste boli „nepriateľom ľudu“.

Lož má krátke nohy, hovorí stará múdrosť. Táto mala 41. Ale dokráčala. Ako aj každá iná. A každé neférové víťazstvo sily. Kiežby sme to pochopili. Kiežby sme nechceli takého víťazstvá. Kiežby aspoň v našom srdci zvíťazila pravda, láska, sloboda a spravodlivosť.

Rodiny bez mena

Meno rodiny je dôležitá vec. Označuje v prvom rade spolupatričnosť tých, ktorí ho nosia - založenú na pokrvných a adoptívnych väzbách, spoločnom hospodárení a obvykle aj zdieľanej kultúre a náboženskom vyznaní. V širšom zmysle sa pod ním skrýva tiež hodnotenie vplyvu členov danej rodiny na jej okolie. V spoločnostiach sa potom hovorí o rodinách s dobrým menom alebo so zlým menom. Biblia hovorí, že aj Boh posudzuje rodiny - hlavne podľa toho, či žijú na oslavu Jeho mena: „Lebo ja, Pán, tvoj Boh, som žiarlivý Boh, ktorý tresce neprávosti otcov na deťoch do tretieho a štvrtého pokolenia u tých, čo ma nenávidia, milosrdenstvo však preukazuje až do tisíceho pokolenia tým, čo ma milujú a zachovávajú moje príkazy.“ (Ex 20: 5b-6) V súčasnosti sa však mnohé rodiny úplne zriekajú svojho mena.

Prirodzenými pokračovateľmi rodiny a nositeľmi jej mena sú deti. Ľudia v moderných spoločnostiach vytvorili spôsob života, ktorý je pre ne v mnohých ohľadoch nepriaznivý. Tento sa začal od prelomu 18. a 19. storočia postupne vo všetkých tzv. vyspelých krajinách prejavovať demografickým úpadkom, čiže poklesom počtu narodených detí z roka na rok. Od polovice 60. rokov 20. storočia sa tento úpadok zrýchlil a začal byť viditeľný vo všetkých krajinách vyspelého sveta, vrátane Slovenska. Pomocou prorodinných štátnych opatrení sa na Slovensku tento vývoj podarilo v druhej polovici 70. rokov prechodne zvrátiť (v rokoch 1976 - 1979 sa každoročne narodilo okolo 100 tisíc detí), no od roku 1980 pokles pokračoval a ešte väčší skok zaznamenal začiatkom 90. rokov. Od roku 1995 sa na Slovensku každoročne živo narodí medzi 51 035 (minimum zaznamenané v roku 2002) až 61 445 detí (maximum dosiahnuté v roku 2009) (viď graf). Túto nepriaznivú demografickú situáciu dopĺňajú a sťažujú ešte ďalšie dva pre deti nepriaznivé javy - výrazný pokles sobášnosti a veľký nárast rozvodovosti.

Ako ukazuje graf, v reprodukčnom správaní obyvateľov je jeden ukazovateľ, ktorý od roku 1990 sústavne narastá - počet detí narodených mimo manželstva. Podiel nemanželských detí sa v predchádzajúcich desaťročiach pohyboval približne v rozmedzí 5 - 7 % zo všetkých živonarodených detí. V roku 1990 dosiahol hodnotu 7,6 %

a odvtedy výrazne narastá - v roku 2016 prvý raz presiahol 40 % zo všetkých živonarodených detí v danom roku.

Dnes už je jasné, že aj na Slovensku je vymieranie obyvateľstva štatisticky nezvratným javom (t.j. predchádzajúca generácia rodičov priviedla na svet oveľa menej početnú generáciu súčasných rodičov, ktorí - pokiaľ budú nasledovať vzory správania generácie svojich rodičov - opäť priviedú na svet generáciu početne oveľa menšiu). Treba zdôrazniť, že tento jav sa vždy môže zvrátiť zmenou správania ľudí, ktorých sa to týka. Vieme však, že kultúra je javom oveľa viac zotrvačným, než by sme si často želali. Navyše, utvára sa v rôznych spoločenských inštitúciách a normách, ktoré možno zmeniť len spoločnou akciou za cenu individuálnych, väčších či menších obetí.

Príčiny tohto vývoja sa pripisujú kultúrnym a politicko-ekonomickým podmienkam, ktoré sa najmä od čias kultúrnej a sexuálnej revolúcie v 60. rokoch navzájom silne podporujú. V tomto zmysle možno kultúrne zmeny 60. rokov chápať ako spoločenskú legitimizáciu (oprávnenie) vývoja, ktorý poháňal liberálny kapitalizmus už v predchádzajúcom období. „V krátkosti, moderný kapitalizmus uvalil na mladé páry výber medzi relatívnou chudobou s deťmi alebo vyšším životným štandardom bez nich.“ (Allan Carlson, Family Questions, 1990, s. 65.) Dnes sa ukazuje, že moderný, liberálny kapitalizmus

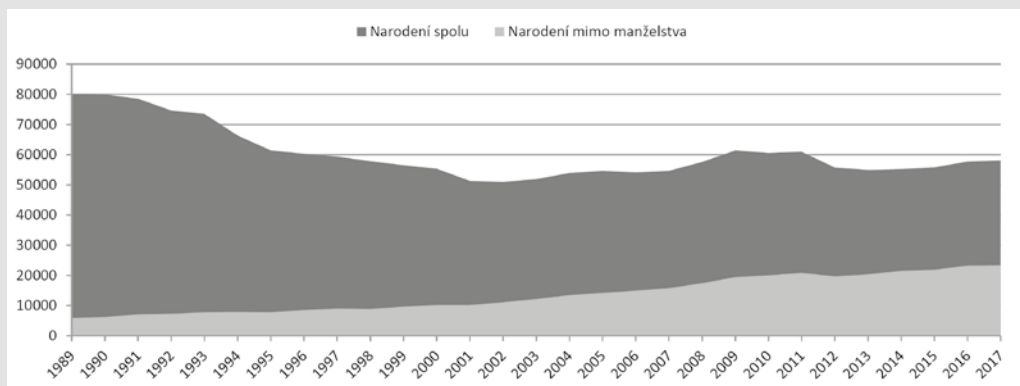
zachádza ešte ďalej a významnému podielu mladých ľudí sťažuje „vstup do dospelosti“ (čiže prebratie záväzkov spojených so životom dospelého) tým, že veľakrát majú problém postarať sa sami o seba (ide o množstvo problémov spojených s nezamestnanosťou, resp. nízko platenou prácou alebo prácou na čiastočné úväzky, a/alebo s nedostupným a drahým bývaním). V oblasti kultúry sa správanie, ktoré je pre rodinný život nepriaznivé, začalo predstavovať ako normálne, moderné, a v tomto zmysle správne. Ako osobné a spoločenské priority sa začali prezentovať pracovný úspech jednotlivca (a nie šťastná rodina, jedine ak ako dôsledok pracovného úspechu) a využívanie čo najviac z možností hýčkania seba samého (cestovanie, wellness, impulzívne nakupovanie, atď.), predstavované ako zdroj sebarozvoja, ktorému vraj každodenná starostlivosť o deti a ďalších rodinných príslušníkov bráni). Systém takéhoto spoločenského zavádzania nadobudol komplexnosť, a ako ukazujú demografické údaje, aj účinnosť. Pôsobenie tohto systému vyúsťuje do nesprávneho chápania a podceňovania hodnoty manžela/-ky, detí, manželstva a rodičovstva ako reálnych vzťahov v živote človeka. Ako „normálne“ sa prezentuje egoistické chápanie týchto ľudí a vzťahov s nimi ako prostriedkov vlastnej sebarealizácie

(partner a deti nie sú v takomto poňímaní osobami, ale nositeľmi vlastností a vecí, ktoré si želim mať nablízku, a to keď JA chcem, kedy JA chcem, koľko JA chcem, kým JA chcem).

S tým súvisí aj banalizovanie pasce predmanželského spolužitia. Je príznačné, že v nedávnych politických debatách o neplatení výživného a snahe štátu „pomôcť“ riešiť tento stav sa objavili kuriózne (hoci účinné) návrhy odoberať vodičské preukazy bez toho, aby dotčení boli ochotní aspoň sa dotknúť podstaty problému - ako sa také množstvo detí dostalo do situácie života v neúplnej rodine, s masou rodičov neochotných platiť im výživné? Tak ako je nemanželské spolužitie vo všeobecnosti menej stabilné ako manželské, aj predmanželské spolužitie neplní tie úlohy, ktoré sa mu prisudzujú. Dosvedčuje to fakt, že aj páry dlho žijúce v konkubínate sa po uzavretí manželstva rozvádajú - najčastejšie z dôvodu rozdielu pováh, názorov a záujmov. V skutočnosti je predmanželské spolužitie komplikáciou - pár si nezriedka vytvorí také očakávania a vzory správania vo vzťahu, ktoré v reálnom rodinnom živote nefungujú (založené viac na obrazoch z romantických filmov než na úlohách, ktoré vyplývajú z reálnych situácií a potrieb rodinného života).

Mária Suríková

Graf: Počet živonarodených detí a počet nemanželských detí v rokoch 1989 - 2017

Zdroj údajov:

Štatistický úrad SR - Štatistická ročenka Slovenskej republiky 1994 a 1997; databáza datacube.statistics.sk

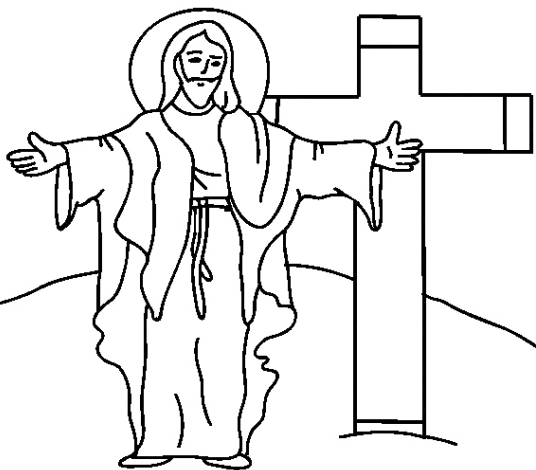

Drahé deti Miško, Ferko, Peťko, Zuzka, Katka, Alfonz, Gvendolína a všetci ostatní!

Nepoznám všetky vaše krstné mená, no každý z vás istotne nejaké má. Dali mu ho rodičia, niektorým možno aj starí či krstní rodičia.

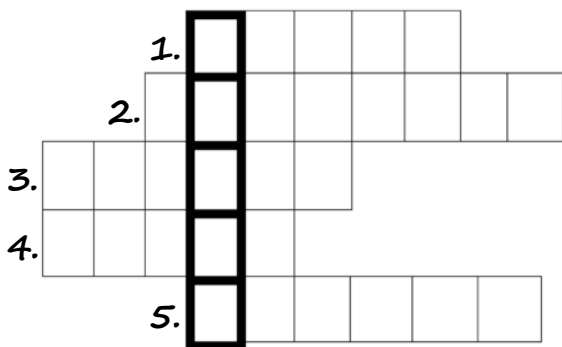
Mne dala moje meno mamina – a viem aj, čo znamená. Vy význam svojho mena poznáte? Skúste sa naň spýtať svojich rodičov a isto sa dozviete niečo zaujímavé.

Aj v Biblii sa môžeme stretnúť s tým, že niekto dáva niekomu meno. Konkrétne je to Adam, ktorého Pán Boh poveril dať meno všetkému stvorenému dobytku, vtáctvu či poľnej zveri. Môžete si o tom prečítať v knihe Genezis (Gn 2, 19-21).

Viete však, aké je to najslávnejšie a najsvätejšie meno, meno nad všetky mená? Odpoveď sa dozviete v tajničke.

A keďže som sa už presvedčila, akí ste všetci šikovní, verím, že i tentoraz nepremeškáte získanie odmeny. Bude na vás čakať v sakristiách všetkých troch prievidzských kostolov (farský, piaristický i na Zapotôčkach) po detských svätých omšiach v nedeľu 10. marca. Paráda, však? Teším sa s vami!

1. Meno pestúna Pána Ježiša.
2. Meno mesta, v ktorom sa narodil Ježiš.
3. Meno proroka, ktorému Boh zjaval 10 prikázaní.
4. Meno Ježišovej matky.
5. Meno prvého mučeníka.

Nezabudnite teda v nedeľu **10. marca** prísť do kostola i s Bartolomejom a splnenou úlohou!

Rubriku
pre deti
pripravila
Eva
Trepáčová

Mowgli

Kniha džunglí je krásna rozprávka, ale je iba vymyslená. Všetko to vymysleli a napísali ľudia. Ale v Biblii sú aj príbehy, ktoré sa naozaj stali pred 2000 rokmi a cez ktoré sa k nám Boh pokúša hovoriť. Príbehy z Biblie sú nielen krásne, ale navyše aj pravdivé.

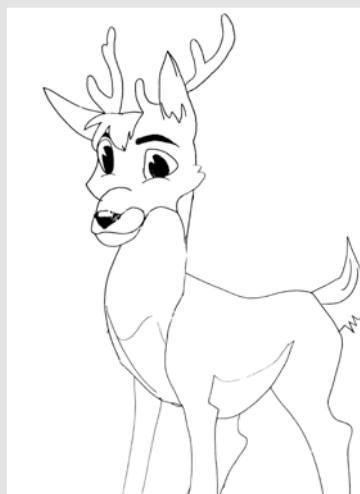
Rudolf

Ježiša chceli zhodiť zo skaly ľudia z jeho rodnej dediny. Nerozumeli mu, pretože nebol ako oni. Ani Rudolf nebol ako ostatné soby, a preto sa mu vysmievali pre jeho červený nos. Ale z nevýhody sa stala výhoda, keď svojím nosom svietil na cestu. Každý je v niečom iný, ale to je užitočné a je to dôvod na obdiv.

Maľovanky z kázní

Kaplán Dominik
a
diakon Juraj

Ratatouille

Tak ako v tejto rozprávke, kde malá myška, ktorá vedela veľmi dobre variť a ukazovala čo má kuchár robiť, aj v našich životoch pôsobí Pán Ježiš a ukazuje nám, ako máme žiť a ako sa máme správať. Skrátka nás vedie a ukazuje nám cestu životom.

Wall-e

Blahoslavení, teda šťastní, sú iba ľudia, ktorí sú usilovní a pracujú aj pre dobro ostatných. Niekedy nás to stojí veľa driny, niekedy si aj poplačeme. Ako keď chodíme na krúžok a niekedy sa nám nedarí. Ale nakoniec to stojí za to. Wall-e našiel veľmi vzácnu rastlinku po dlhých rokoch ťažkej driny. Oplatí sa nám trochu zapotiť.

Každý jedinečne, každý inak a pritom v jednote - spolu ako JEDEN

Recenzia albumu Jeden hudobného zoskupenia PiarMusic

Hudobné kapely zoskupené v Spoločenstve Piar sledujem už dlhšiu dobu - asi aj preto, že mi výrazne pripomínajú moje hudobné začiatky kedysi na strednej škole. Mali sme rovnaké nadšenie a túžbu tvoriť a hrať. Avšak oni dnes majú jednu obrovskú výhodu - dostupnosť kvalitných hudobných nástrojov a technického vybavenia, o ktorom sme my mohli len snívaj. A tieto výhody využívajú naplno vo všetkých smeroch.

Svoje hudobné vystúpenia dokáže PiarMusic podporiť vlastným videom, ktoré spolu s nápaditou scénou a osvetlením dotvára atmosféru každého koncertu. Okrem hudby naplno využíva talenty všetkých zúčastnených - básnické, literárne i výtvarné; čím dosahuje žiadaný umelecký dojem. V neposlednom rade má v tíme ľudí, ktorí sa dokážu postarať aj o technickú stránku veci ako je zvuk či samotná realizácia nahrávky živého CD, ktoré stihli vydať ešte koncom minulého roka.

Obal a booklet lahodí oku. Skôr, ako som si pustil samotné CD, s potešením som si ho prelistoval. Pozorný fanúšik si určite všimne jemné detaily, o ktoré sa postaral Boris Štanga. Mal na starosti celkovú grafickú úpravu albumu a hral aj basovú gitaru. Skutočne dobre odvedená práca - obaly albumov mnohých interpretov nie vždy majú takúto úroveň.

Podme sa však pozrieť na hudobnú časť, ktorá je zachytená počas živého koncertu v jednu májovú sobotu. Nahráť album naživo, na to treba odvalu a dobre zohraťú kapelu, pretože v postprodukcii sa už toho veľa opravovať nedá. Počas roka však hudobníci spolu odohrali nejedno vystúpenie chvál a získavali skúsenosti na festivaloch ako sú Verím Pane, Campfest či počas projektu GodzoneTour.

„Každý jedinečne, každý inak a pritom v jednote - spolu ako JEDEN.“ Táto myšlienka objasňuje názov albumu a dôvod, prečo sa na ňom podieľalo viacero kapiel zo zoskupenia Piar. Texty piesní sú dielom

niekoľkých autorov. Zaujme i báseň Táni Teslíkovej, ktorá ide skutočne do hĺbky. Nie je iba zaujímavou časťou bookletu, ale stala sa stavebným prvkom celého albumu, čomu napomáha aj dramatická recitácia básne s citlivým hudobným podkladom.

Autorkou hudby viacerých skladieb je Lucia Sekerová, ktorú v spoločenstve radi označujú ako „hitmakerka“. Svojimi nápadmi dokáže upokojiť dušu poslucháča zmietanú v pochybnostiach, ale aj rozprúdiť krv v žilách a oslavovať Boha radosťou, spevom i tancom.

Textár a autor hudby potrebujú mať za sebou dobrú kapelu, ktorá sa postará o to, aby ich nápady dostali konečnú formu a tvar. Vytvoriť aranžmán skladby, ktorý podporí základnú melódiu či text - túto úlohu spoľahlivo zvláda hráč na klávesy Lukáš Zubaj. Stará sa tiež o to, aby jednotlivé nástroje hrali svoje party dobre a celkový zvuk kapely znel kompaktné. I vďaka nemu máme s PiarMusic vždy záruku hodnotného umeleckého zážitku.

Žijú, tvoria a hrávajú v meste Prievidza, za ktoré počas piatkových chvál prosia vo svojich modlitbách. Je dobré vedieť, že vo svojom okolí máme mladých ľudí, ktorým nie sú ľahostajné veci, čo sa dejú okolo nás. Sú ochotní podeliť sa o talenty a svoje umelecké dary rozdeľujú všetkým naokolo, vďaka čomu je naše mesto, ale aj náš duchovný svet bohatší a krajší.

Text: Radovan Vrška

O malom sne, ktorý sa stal veľkým

Svedectvo

Boli časy, keď som veľmi chcela byť dobrá hudobníčka. Chodila som na klavír a potom aj na gitaru. Problém však bol v tom, že som si kládla príliš vysoké ciele a tým som sama sebe ubližovala.

Ani doma som v tomto mojom snažení nemala podporu. Na prehrávky z hudobnej školy mi nik nechodil a to ma ako dieťa zraňovalo. Moje sebavedomie bolo na nule. Všetko som nechala tak a o tom, že by som mala pred niekým zahrať, som nechcela ani počuť. Začala som sa strašne hanbiť, lebo som mala pocit, že to, čo robím, nestojí za nič.

A čo tá gitara?

Neskôr som začala žiť život s Ježišom a On ku mne začal hovoriť slovami „Čo tá gitara v kúte? Prečo nehráš, keď vieš?“ Nerozumela som tomu, lebo nikdy mi to až tak dobre nešlo, ale nechala som sa viesť. A zrodila sa vášeň.

Zo začiatku som hrávala celé dni na takmer nepoužiteľnej gitare. Na Vianoce som dostala novú. Stále hovorím, že to bol darček z neba. Mala som v sebe túžbu odovzdať ďalej to, čo mi Boh zveril a On mi začal ukazovať cestu vedenia chvál.

Potom prišli prvé piesne. Nie sú dokonalé, dosť bojujem s rytmom, ale našla som popri tom záľubu v nedokonalostiach. V maličkostiach. Mám aj zdravotné problémy, ktoré ma obmedzujú v hlase a občas sa smejem, že neviem spievať a poriadne ani hrať... Ale Boh si našiel cestu, a preto skladám vlastné pesničky.

Aj na pódiu

Po pár mesiacoch tvorenia ma Boh postavil prvýkrát na pódium. Aj keď som bola v poriadnom strese, Boh sa dotýkal srdca ľudí. Pomaličky sa už aj prestávam hanbiť, no je to dlhý proces. Týmto svedectvom teraz žijem. Učím sa vychádzať zo svojej maličkkej ulitky, kde som len ja

a Ježiš a odovzdávať to ďalej. Učím sa milovať „proces“.

Každý deň som vdáčná za dar, ktorý mám, a za uzdravenie, ktoré cez to prichádza. Je to pre mňa svedectvo o tom, že Boh plní aj sny, na ktoré som už dávno zabudla. A o tom, že Božie plány ďaleko prevyšujú naše sny.

Boh sa oslávil a stále oslavuje v jednej z mojich najväčších slabostí, v jednom z najväčších zranení. Viem, že príbeh, ktorý teraz žijem, nikdy nebol o mne.

Andrea

Znamenie kríža

Začiatok prvej hodiny. Ranná modlitba. Predstava mnohých nezainteresovaných, že na cirkevnej škole sa deti „iba“ modlia. Akoby modlitba bola niečím, za čo sa majú ľudia hanbiť, hoci predstava o „veľkých množstvách modlitieb na cirkevnej škole“ je úplne nereálna.

No položil si niekto z ľudí pohoršujúcich sa na modlitbe v cirkevnej škole niekedy otázku, čím je vlastne pre veriaceho človeka modlitba? Rozumieme tomu naozaj všetci, že to nie je a ani nemá nikdy byť monotónne „odrapkávanie slov“, ale rozhovor s konkrétnou Osobou, ku ktorej máme (mali by sme mať) vzťah lásky?

V akomkoľvek prostredí, kde žijú ľudia, je nepredstaviteľné, ak by títo ľudia spolu navzájom nekomunikovali, ak by sa spolu nerozprávali. Rozhovor je základným predpokladom každého ľudského vzťahu, dokonca i vzťahu človeka k niektorým domácim zvieratám. Preto ak veriaci človek, veriaci v Boha a Bohu, začína všetko, čo robí alebo hovorí, modlitbou, vyjadruje tým svoj vzťah k Tomu, v koho verí, koho má v úcte a koho má rád.

Pri rozhovore s človekom občas pozabudneme, že osoba pred nami nie je nejaký „Hej ty“ alebo nejaký „Počúvaj“ či „Vieš čo“, ale má svoje krstné meno či priezvisko, ktoré by sme mali použiť na začiatku konverzácie. Hovoríme tomu oslovenie. A ak meno zabudneme (čo sa občas naozaj stáva), môžeme sa vynájsť a osloviť ho aspoň „milá pani“, „milý pán“, v škole dieťa „anjelik“ či „zlatíčko“, a pod.

A tak aj Boh. Ako nemožno hovoriť s človekom, ak ho najskôr neoslovíme, o to viac s Bohom, ktorý je Najvyšší a veľmi Vznešený.

Oslovením Boha môže byť pre nás znamenie kríža. Teda akým spôsobom sa prežehnávame, takým spôsobom vlastne oslovujeme Boha.

Keď si niekedy všimam, ako rodičia komunikujú medzi sebou alebo s dieťaťom, ako sa navzájom alebo ako svoje deti oslovujú, prestávam sa čudovať, prečo

sa v dnešnej dobe deti nevedia s náležitou úctou a láskou prežehnať. Ved'... „ako môžeš milovať Boha, ak nemiluješ človeka“? Oslovenie je vyjadrením môjho vzťahu k osobe, s ktorou sa idem zhovárať alebo ktorú pozývam do toho, čo idem robiť. Znamenie kríža na našom tele v podobe prežehnania sa je oslovením jedného Boha v troch osobách.

V mene Otca, i Syna i Ducha Svätého, nech nám všetkým tento článok pomôže uvedomiť si, čo robíme, keď sa prežehnávame.

Text: Elena Blašková

Sv. Jozef Kalazanský učí prežehnať sa deti

Nezapredal svoje meno

Blahoslavený Siard Titus Brandsma

Hneď po tom, ako sa Hitler dostal k moci, začal Siard Titus Brandsma otvorene hovoriť o zhubnosti ideológie nacionalistického socializmu. Písal články, vystupoval na konferenciách, otváral oči študentom na univerzite, na ktorej učil. Rozhodol sa nezapredať svoje meno moci zla - a toto rozhodnutie ho stálo život.

Siard Brandsma sa narodil 23. februára 1881 v osade Ugoklooter na severe Holandska v zbožnej katolíckej rodine. Po ukončení štúdia na gymnáziu u františkánov vstúpil do karmelitánskeho kláštora a prijal rehoľné meno Titus. V roku 1905 bol vysvätený za kňaza a poslaný na štúdiá do Ríma. Po získaní doktorátu sa vrátil do Holandska. Učil najskôr na vyššej karmelitánskej škole v Oss, potom na univerzite v Nijmegene. V roku 1932 sa stal jej rektorom.

Mnohostranná činnosť

Napriek malej postave, chabému zdraviu, slabému zraku a žalúdočnej chorobe, ktorá ho viackrát na dlhšie obdobie pripútala na lôžko, Titus neustále sršal stále dobrou náladou, humorom i výbornými nápadmi. Viedol mieste noviny a založil mariánsky časopis. Inicioval vznik verejnej knižnice, postaral sa o vydanie diela sv. Terézie Avilskej v holandštine, redigoval holandskú katolícku encyklopédiu, organizoval rôzne výstavy a konferencie. Utrechtský biskup vymenoval za cirkevného asistenta pre vydávanie všetkých katolíckych časopisov v Holandsku. Napriek početným aktivitám si Titus vždy našiel čas na modlitbu pred svätostánkom. Veľkú úctu mal i k Panne Márii. Často hovorieval: „*My, karmelitáni, musíme byť druhou Máriou. Aj v nás sa musí rodiť Boh.*“

Postaviť sa zlu

Osudné chvíle v jeho živote nastali v roku 1940, po tom, čo Hitler obsadil Holandsko. Titus už niekoľko rokov predtým aktívne vystupoval proti ideológii národného so-

cializmu a nezastavilo ho ani reálne hroziace nebezpečenstvo. V decembri 1941, po vydaní oficiálneho rozkazu týkajúceho sa vstupu katolíckych spolkov do služieb nacistov, tlmočil redaktorom časopisov zákaz biskupov podriaďiť sa mu. Za to bol v polovici januára 1942 zatknutý a uväznený v holandskom väzení vo Scheveningen. „Nemali ste ten rozkaz biskupov prijímať,“ povedal mu jeden z gestapákov. V marci 1942 bol Titus premiestnený do koncentračného tábora Amersfoort. V jeho denníku z tohto obdobia si môžeme prečítať: „*Som sám, ale Pán mi nikdy nebol tak blízko. Chcel by som kričať od radosti, pretože Pán sa u mňa ocitol v celej svojej plnosti. Som šťastný, lebo viem, že ma chráni. Ak je to jeho vôľa, zostanem tu navždy.*“

Rehoľníka neskôr v dobytčom vagóne previezli do Dachau. Bol pridelený na práce na poli. Jeho úlohou bolo premiestňovať ťažké kamene na dvojkilometrovom úseku. Túto záťaž nevydržal dlho. V polovici júla 1942 skončil v nemocničnom bloku. Lekári už liečenie považovali za zbytočné. Spravili na jeho tele niekoľko pokusov a 26. júla 1942 ho usmrtili fenolovou injekciou. Rodine oznámili, že zomrel na črevnú infekciu. Pápež Ján Pavol II. ho blahorečil v roku 1985.

Pripravila: Petra Humajová

Životopisné údaje: Ž. Podlejski: Sol' zeme a svetlo sveta 2; www.tedeum.cz; www.catholica.cz, foto: www.karmelicibosi.pl

Farská kronika

od 25. januára do 25. februára 2019

Do farského spoločenstva sme sviatost'ou krstu prijali:

Lucia Šimkovičová
Lilien Mizáková
Sebastián Mieres
Laura Duchoňová
Tomáš Kyjaci
Ester Brandová
Linda Mjartanová
Vivien Vážna
Mathias Ďuriš
Marko Šlenker

Manželstvo uzavreli:

Peter Žňava a Iveta Rosenbergová
Peter Melicherčík a Miroslava Rosáková

S kresťanskou nádejou na stretnutie vo večnosti sme sa rozlúčili so zosnulými:

Gerhard Dernes, 76 r.
Gabriela Schindlerová, 62 r.
Vladimír Humaj, 70 r.
Štefan Borko, 78 r.
Dana Klányiová, 52 r.
Gabriela Uríková, 92 r.
Anna Žufovska, 81 r.
Cecília Beňadiková, 80 r.
Anna Bartošová, 79 r.
Otília Valentová, 75 r.
Marián Košecký, 68 r.
Peter Solčáni, 31 r.
Gašpar Kotlár, 81 r.
Mária Labárová, 77 r.
Jozef Puchart, 82 r.
Anna Ťažiarová, 75 r.

BARTOLOMEJ

ČASOPIS PRIEVIDZSKEJ FARNOSTI

Vychádza s cirkevným schválením BÚ
v Banskej Bystrici č. 1127/98
Evidenčné číslo periodickej tlače:
EV 5759/19

Názov: Bartolomej
Periodicita: mesačná
Vydavateľ: Rímskokatolícka cirkev,
Farnosť Prievidza-mesto, Mariánska 4,
971 01 Prievidza, IČO: 31938671
Dátum vydania: február 2019
Poradové číslo: 2
Ročník vydávania: 27.
Cena výtlačku: 0,40 €
ISSN: 2644-4658

Zodpovedný redaktor: Alojz Vlčko
tel.: 0902 202 898
e-mail: alojz.vlcko@gmail.com
Vedúca vydania: Petra Humajová
Grafika: Beáta Voskárová
Redaktori: Vladimír Slovák, Dominik
Kučera, Juraj Kiss, Elena Blašková,
Anna Gálová, Štefan Kollár, Mária
Melicherčíková, Mária Pytlová, Mária
Suríková, Eva Trepáčová

Kontakt:
tel.: 046/542 28 01
web: www.farapd.sk
e-mail: bartolomej@farapd.sk
adresa: Redakcia Bartolomej
Mariánska 4, 971 01 Prievidza

Foto:
str. 1 - Silvia Kobelová
str. 2 - Mária Melicherčíková
str. 3, 31, 32 (hore) - Štefan Kollár
str. 32 (dole) - Martina Suváková

Tlač: PATRIA l., spol. s r. o.
Upozornenie:
Redakcia si vyhradzuje právo výberu
a úpravy príspevkov. Rukopisy nevraciam.

Farský a piaristický maškarný ples, 17. a 24. januára 2019

Farský a skautský ples, 23. januára 2019

